

Indeks potrošačkih cijena (CPI) Novembar 2015. godine

Mjesečna deflacija u novembru 0,2%

Mjesečna deflacija u novembru 2015. godine, mjerena indeksom potrošačkih cijena iznosila je 0,2%, dok su potrošačke cijene u odnosu na isti mjesec prethodne godine bile u prosjeku više za 1,4%. Najveći uticaj na mjesečnu stopu deflacije imali su pad cijena: goriva i maziva; voća; mlijeka, sira i jaja; usluga smještaja. Potrošačke cijene u periodu januar-novembar 2015. godine u odnosu na isti period prethodne godine bile su u prosjeku više za 1,6%.

Posmatrano po glavnim grupama, mjesečni pad cijena zabilježen je u grupama: Prevoz (-2,9%); Hoteli i restorani (-0,6%); Hrana i bezalkoholna pića (-0,1%), dok je rast cijena zabilježen u grupama: Zdravlje (0,7%); Odjeća i obuća (0,3%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (0,3%); Ostali proizvodi i usluge (0,3%); Rekreacija i kultura (0,2%); Pokućstvo i rutinsko održavanje stana (0,1%); Komunikacije (0,1%). Cijene u grupama: Alkoholna pića i duvan; Obrazovanje su ostale na nivou cijena iz prethodnog mjeseca.

Pozitivne godišnje stope inflacije u novembru zabilježene su u grupama: Odjeća i obuća (5,2%); Hoteli i restorani (4,2%); Alkoholna pića i duvan (3,2%); Hrana i bezalkoholna pića (2,5%); Zdravlje (1,7%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (1,5%); Pokućstvo i rutinsko održavanje stana (0,8%); Rekreacija i kultura (0,5%); Ostali proizvodi i usluge (0,5%); Komunikacije (0,1%), dok je negativna godišnja stopa inflacije zabilježena u grupi Prevoz (-5,3%).

**Grafik 1. Indeks potrošačkih cijena (CPI),
godišnje stope inflacije**

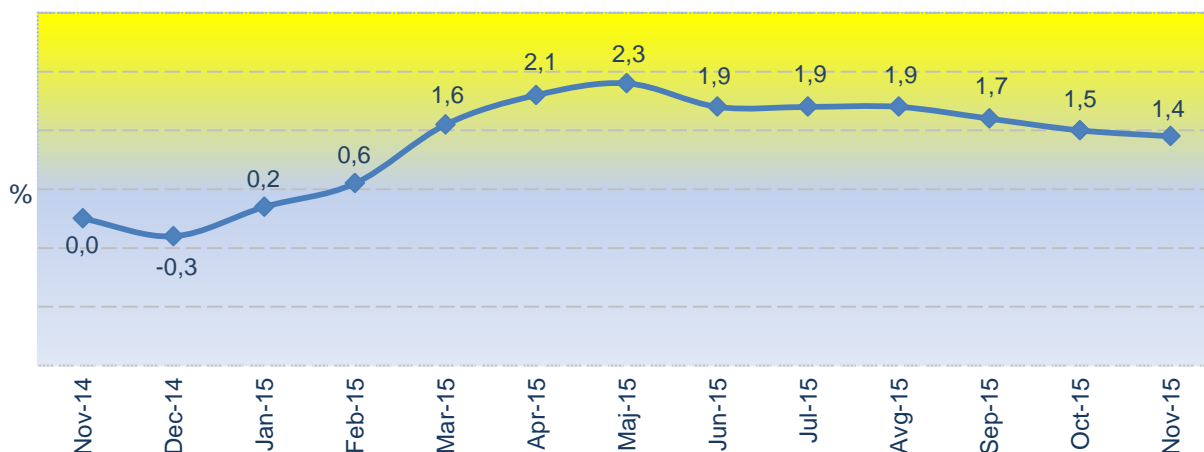

Tabela 1. Stope inflacije mjerene indeksom potrošačkih cijena, u %

	Naziv	Ponderi ‰	Nov 2015 Ø 2014	Nov 2015 Okt 2015	Nov 2015 Nov 2014	Jan-Nov 2015 Jan-Nov 2014
00	CPI - ukupno	1000,0	1,8	-0,2	1,4	1,6
01	Hrana i bezalkoholna pića	386,4	2,9	-0,1	2,5	3,0
02	Alkoholna pića i duvan	37,9	3,5	0,0	3,2	2,7
03	Odjeća i obuća	70,7	9,2	0,3	5,2	3,5
04	Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva	153,1	2,6	0,3	1,5	1,9
05	Pokućstvo i rutinsko održavanje stana	46,9	0,6	0,1	0,8	0,0
06	Zdravlje	38,2	3,2	0,7	1,7	2,6
07	Prevoz	101,0	-6,8	-2,9	-5,3	-4,2
08	Komunikacije	57,1	0,1	0,1	0,1	0,0
09	Rekreacija i kultura	27,2	1,9	0,2	0,5	1,8
10	Obrazovanje	15,7	0,0	0,0	0,0	0,0
11	Hoteli i restorani	23,0	2,0	-0,6	4,2	2,3
12	Ostali proizvodi i usluge	42,8	0,0	0,3	0,5	0,0

Grafik 2. Uticaj pojedinačnih oblasti na godišnju stopu inflacije (u %), novembar 2015.

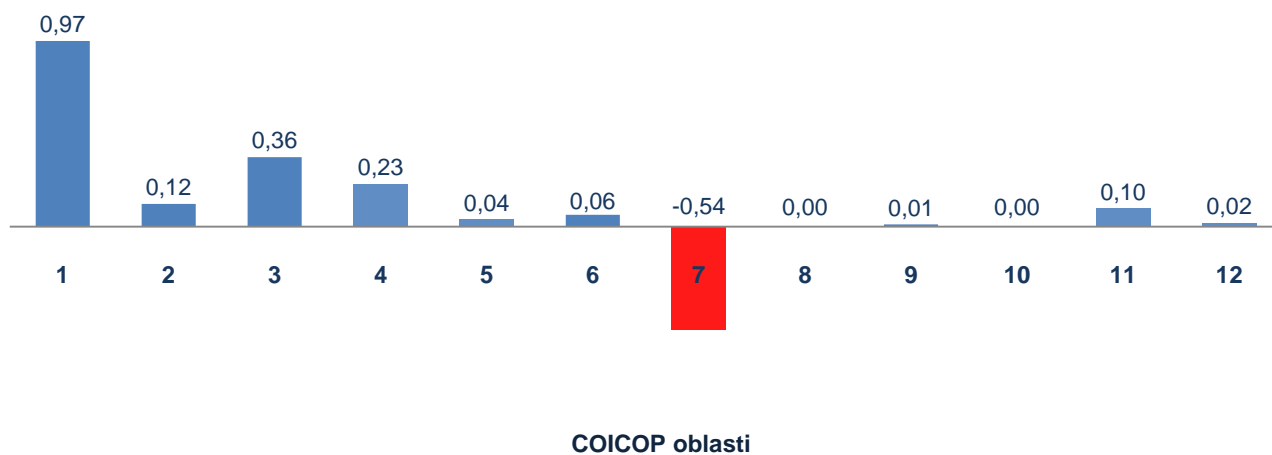

Tabela 2. Grupe koje su najznačajnije uticale na mjesečnu stopu inflacije, nov. 2015.

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Mjesečna inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0117	Povrće	38,4	1,6	0,06
0611	Farmaceutski proizvodi	23,8	1,2	0,03
0111	Hljeb i žitarice	61,7	0,4	0,03
0454	Čvrsta goriva	40,0	0,5	0,02
1211	Frizerske, kozmetičke i druge lične usluge	12,9	1,2	0,02
0112	Meso	104,6	0,1	0,02
0115	Ulja i masti	16,3	0,8	0,01
0321/2	Obuća, uključujući popravku i iznajmljivanje obuće	30,8	0,4	0,01
0118	Šećer, džem, med, čokolada i konditorski proizvodi	18,2	-0,3	-0,01
1120	Usluge smještaja	5,7	-2,4	-0,01
0114	Mlijeko, sir i jaja	84,3	-0,2	-0,02
0116	Voće	22,5	-5,7	-0,14
0722	Gorivo i mazivo	51,0	-5,7	-0,31

Tabela 3. Grupe koje su najznačajnije uticale na godišnju stopu inflacije, nov. 2015.

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Godišnja inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0312	Odjeća	39,3	5,9	0,23
0115	Ulja i masti	16,3	13,4	0,22
0116	Voće	22,5	8,3	0,19
0112	Meso	104,6	1,4	0,15
0117	Povrće	38,4	3,6	0,14
0321/2	Obuća, uključujući popravku i iznajmljivanje obuće	30,8	4,3	0,13
0220	Duvan	25,2	3,6	0,09
0122	Mineralna voda, bezalkoholna pića, voćni i povrćni sokovi	12,5	6,4	0,08
0723	Održavanje i popravka vozila	11,7	6,5	0,08
0432	Usluge za održavanje i popravku stanova	7,7	9,2	0,07
0111	Hljeb i žitarice	61,7	1,1	0,07
0441	Snabdijevanje vodom	12,4	5,1	0,06
0121	Kafa, čaj i kakao	8,7	-1,9	-0,02
0520	Tekstilni proizvodi za domaćinstvo	3,6	-4,7	-0,02
0722	Gorivo i mazivo	51,0	-12,4	-0,63

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Indeksi potrošačkih cijena (CPI) su najvažniji kratkoročni indikatori i osnova za donošenje odluka u oblasti ekonomije i finansija. Od januara 2009. godine koriste se kao *zvanična mjera inflacije* u Crnoj Gori.

Indeks potrošačkih cijena koristi se za usklađivanje plata i zarada u skladu sa kolektivnim ugovorima, kao i penzija i socijalnih davanja. Takođe se koristi za deflacioniranje pojedinih makroekonomskih agregata u statistici nacionalnih računa i u druge svrhe.

Indeks potrošačkih cijena se definiše kao mjera prosječne promjene cijena fiksne korpe roba i usluga koje domaćinstvo kupuje u cilju zadovoljenja svojih potreba.

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena izražavaju relativnu važnost odabranih proizvoda i usluga u ukupnoj potrošnji domaćinstava na domaćoj teritoriji.

Lista proizvoda se redovno revidira kako bi se očuvala njena reprezentativnost u pogledu strukture potrošnje i navika potrošača.

Podaci se publikuju shodno Kalendaru objavljivanja podataka, kao i na našem web sajtu www.monstat.org

Uticaj pojedinih grupa na stopu inflacije pokazuje koliko je data podgrupa uticala na ukupnu stopu inflacije. Uticaj zavisi od pondera i stope inflacije date grupe. Ponderi predstavljaju relativno učešće potrošnje domaćinstava određene grupe ili podgrupe proizvoda u ukupnoj potrošnji. Zbog toga ponderi imaju važnu ulogu u računanju stope inflacije. Oni predstavljaju "važnost" određene grupe proizvoda u ukupnoj potrošnji domaćinstava u određenom referentnom periodu. Na primjer, ako tokom određenog mjeseca cijene hljeba porastu za 10%, ovo će uticati na rast inflacije za oko 0,5% ($10 \cdot 5\% = 0,5\%$ - pošto je učešće hljeba u ukupnim troškovima 5%). Međutim, ako cijene lijekova zabilježe rast od 12%, ovo bi povećalo inflaciju za 0,06% ($12 \cdot 0,5\% = 0,06\%$ - pošto je učešće lijekova u ukupnim troškovima 0,5%). Ovaj jednostavan primjer pokazuje koliko veliki uticaj imaju ponderi na konačnu cifru koja prikazuje inflaciju.

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2
Telefon (+382) 20 230-811; telefaks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:
Miroslav PEJOVIĆ
Tel. +382-20-230 805